

Anvisningar RIX och
Penningpolitiska Instrument

Anvisningar Penningpolitiska Instrument

September 2021

Innehåll

1	Ingress	3
2	Genomförande av Riksbankens marknadsoperationer	3
2.1	Anbudsförfaranden och bilaterala förfaranden	3
2.1.1	Allmänt	3
2.1.2	Annonsering av anbudsvillkoren	3
2.1.3	Lämnande av anbud	4
2.1.4	Förfarande vid tilldelningar	5
2.1.5	Tillkännagivande av tilldelningar	6
2.2	Förfaranden vid bilaterala transaktioner	6
2.3	Betalningsförfaranden.....	7
2.3.1	Kredit (Marknadsoperationer och Stående Faciliteter)	7
2.3.2	Repor	7
2.3.3	Valutaswappar.....	7
2.3.4	Emissioner	7
2.3.5	Köp eller Försäljningar.....	8
2.3.6	Inlåning.....	8
2.3.7	Valutatransaktioner (exklusive Valutaswappar).....	8
Bilagor	9	
	Bilaga 1 – Begrepp och definitioner	9
	Bilaga 2 – Förteckning över blanketter	12

Anvisningar Penningpolitiska Instrument

1 Ingress

I kapitel D av Villkor för RIX och Penningpolitiska Instrument (Villkoren) finns villkor för Riksbankens penningpolitiska instrument. Som framgår av Villkoren D.5. kan transaktioner i penningpolitiskt syfte genomföras på annat sätt än som framgår av Villkoren. I den utsträckning det inte finns särskilda regler för vissa penningpolitiska transaktioner ska vad som anges i 2 nedan tillämpas.

Vissa termer och förkortningar som används i dessa anvisningar och som anges med stor begynnelsebokstav finns definierade i [Bilaga 1](#).

2 Genomförande av Riksbankens marknadsoperationer

2.1 Anbudsförfaranden och bilaterala förfaranden

2.1.1 Allmänt

- (a) Marknadsoperationer kan utföras genom anbudsförfaranden eller bilaterala förfaranden. Anbudsförfaranden kommer att användas om inte Riksbanken bedömer att bilateralt förfarande är mer lämpligt.
- (b) Vid Finjusterande Transaktioner, transaktioner i form av Köp eller Försäljningar, Valutaswappar eller Valutatransaktioner kommer i normala fall bilaterala förfaranden att användas i stället för anbudsförfaranden.
- (c) Riksbanken kan välja mellan att begära in anbud till fast ränta (volymanbud) och anbud till rörlig ränta (ränteanbud).
- (d) Vid volymanbud anger Riksbanken räntan på förhand och varje berörd Penningpolitisk Motpart ska i sitt anbud erbjuda ett belopp till vilket den är beredd att genomföra den aktuella transaktionen.
- (e) Vid ränteanbud ska varje berörd Penningpolitisk Motpart i sitt anbud erbjuda ett belopp och en ränta till vilket den är beredd att genomföra den aktuella transaktionen.
- (f) Vid anbud på *Valutaswappar* till *fast kurs* fastställer Riksbanken transaktionens Swappunkter och varje berörd Penningpolitisk Motpart ska i sitt anbud erbjuda ett belopp i svenska kronor till vilket Motparten är beredd att sälja (och återköpa) eller köpa (och sälja tillbaka) till den kurs som erbjudits i anbudsförfarandet.
- (g) Vid anbud på *Valutaswappar* till *rörlig kurs* ska varje berörd Penningpolitisk Motpart i sitt anbud erbjuda ett belopp i svenska kronor och ange till vilka Swappunkter Motparten är beredd att genomföra den aktuella transaktionen.

2.1.2 Annonsering av anbudsvillkoren

- (a) Riksbanken begär in anbud genom att i förväg tillkännage villkoren för den aktuella transaktionen via annonsering i en elektronisk databas, som är allmänt tillgänglig.
- (b) Annonsern enligt (a) ska i regel innehålla information om:
 - (i) datum för anbudsförfarandet,
 - (ii) typ av Marknadsoperation (tillförsel eller indragning av likviditet och transaktionsform),

- (iii) transaktionens löptid,
- (iv) den räntesats, det pris eller de Swappunkter som ska gälla för transaktionen (anbud till fast ränta eller kurs),
- (v) lägsta och högsta accepterade räntesats, pris eller Swappunkter (i förekommande fall),
- (vi) metod vid tilldelning (i förekommande fall) (se D.3.1.4.4),
- (vii) lägsta och högsta accepterade anbudsvolym (i förekommande fall),
- (viii) en transaktions startdatum och förfallodag (i förekommande fall) eller ett instruments valutadagar och förfallodag (vid Emissioner),
- (ix) de valutor som omfattas av en Valutaswapp och den valuta vars belopp hålls fast vid swappen,
- (x) den avistakurs som används för beräkning av anbud vid Valutaswappar,
- (xi) tidpunkt då anbud senast ska ha kommit in eller tidschema för anbud,
- (xii) nominellt belopp för certifikat (vid Emissioner),

2.1.3 Lämnande av anbud

- (a) En Penningpolitisk Motpart ska följa Riksbankens anvisningar för anbud avseende den aktuella transaktionsformen.
- (b) Vid anbud till *fast ränta* ska en Penningpolitisk Motpart ange till vilket belopp de vill göra den aktuella transaktionen. Vid anbud på *Valutaswappar* till *fast kurs* ska Motparten ange till vilket belopp den är beredd att göra transaktionen med Riksbanken i den valuta som hålls fast.
- (c) Vid anbud till *rörlig ränta* eller *rörlig kurs* får en Penningpolitisk Motpart lämna anbud på upp till tio olika räntor, priser eller Swappunkter. Motparten ska för varje anbud ange till vilket belopp och till vilken ränta, vilket pris eller vid vilka Swappunkter den är villig att göra den aktuella transaktionen. Vid *Emissioner* kan Riksbanken bestämma att ett anbud ska komma till uttryck på så sätt att Motparten erbjuder ett pris i stället för en räntesats.
- (d) En Penningpolitisk Motpart ska ha tillgång till så mycket värdepapper eller valuta som behövs för att Motparten ska kunna infria sitt anbud. Om Motparten inte kan fullgöra sin leverans- eller betalningsskyldighet ska Motparten betala ränta på den del av leverans- eller betalningsskyldigheten som inte fullgjorts enligt en räntesats som motsvarar den vid varje tid gällande referensräntan enligt 9 § räntelagen med tillägg av åtta (8) procentenheter. Räntan ska utgå för samma period som var avsedd för den aktuella transaktionen.
- (e) Ett anbud kan återkallas eller ändras innan den utsatta tidsfristen för inlämnade av anbud löpt ut, men inte därefter.
- (f) Riksbanken avvisar anbud som:
 - (i) kommit efter den utsatta tidsfristen,
 - (ii) överstiger högsta tillåtna anbudsvolym eller högsta accepterade räntesats, pris eller Swappunkter, eller
 - (iii) understiger lägsta tillåtna anbudsvolym eller lägsta accepterade räntesats, pris eller Swappunkter.

- (g) Riksbanken får avvisa anbud som är ofullständiga eller inte överensstämmer med Riksbankens anvisningar.

2.1.4 Förfarande vid tilldelningar

2.1.4.1 *Tilldelningar vid anbud till fast ränta*

- (a) Vid tilldelningar till fast ränta summeras de Penningpolitiska Motparternas anbud.
- (b) Om vid tilldelning enligt (a) summan av anbuden överstiger det belopp som totalt ska fördelas, ska Motparterna tillgodoses proportionerligt enligt kvoten mellan det belopp som ska fördelas och summan av anbuden, varvid tilldelningarna avrundas till närmaste miljontal kronor.

2.1.4.2 *Tilldelningar vid anbud till rörlig ränta*

- (a) Vid transaktioner där banksystemet behöver *låna* (eller få köpeskilling i Repor) till rörlig ränta ska tilldelningar ske på följande sätt:
 - (i) Anbuden ska förtecknas i fallande ordningsföljd efter de räntesatser som erbjudits.
 - (ii) Det anbud som har den högsta räntesatsen ska accepteras först. Därefter accepteras anbudet med den näst högsta räntesatsen och så vidare tills det belopp som behöver lånas är uttömt.
 - (iii) Om anbuden vid den lägsta accepterade räntenivån sammanlagt skulle överstiga det belopp som återstår att tillföra, ska det beloppet fördelas proportionerligt mellan dessa anbud enligt kvoten mellan det belopp som återstår att tillföra och det som sammanlagt erbjudits till den lägsta accepterade räntenivån .
 - (iv) Tilldelningarna ska avrundas till närmaste miljontal kronor.
- (b) Vid transaktioner där banksystemet behöver placera till rörlig ränta ska tilldelningar ske på följande sätt:
 - (i) Anbuden ska förtecknas (a) i stigande ordningsföljd efter de räntesatser som erbjudits eller (b) i fallande ordningsföljd efter de priser som erbjudits.
 - (ii) Det anbud som har den lägsta räntesatsen respektive högsta priset ska accepteras först. Därefter accepteras anbudet med den näst lägsta räntesatsen respektive det näst högsta priset och så vidare tills det belopp som banksystemet behöver placera är uttömt.
 - (iii) Om anbuden vid den högsta accepterade räntenivån respektive det lägsta priset i anbudsörfarandet sammanlagt överstiger det belopp som återstår att dra in, fördelas det beloppet proportionerligt mellan dessa anbud enligt kvoten mellan det belopp som återstår att dra in och det som sammanlagt erbjudits till den högsta accepterade räntenivån respektive det lägsta priset.
 - (iv) Tilldelningarna ska avrundas till närmaste miljontal kronor.

2.1.4.3 *Tilldelningar vid Valutaswappar*

- (a) Vid anbud på *Valutaswappar* till *fast kurs* tillämpas motsvarande ordning som anges under Villkoren D.3.1.4.1.

- (b) Vid anbud på *Valutaswappar* till *rörlig kurs* sker tilldelning med utgångspunkt i vilket anbud som är förmånligast för Riksbanken med hänsyn till den erbjudna räntedifferensen mellan den utländska valutan och svenska kronor.

2.1.4.4 *Metod vid tilldelning*

- (a) Riksbanken kan vid anbud till rörlig ränta eller kurs tillämpa tilldelningsförfaranden med antingen en enhetlig ränta eller flera olika räntesatser.
- (b) Vid ett förfarande med en enhetlig ränta är räntan, priset eller Swappunkten för alla accepterade anbud densamma som marginalräntan, marginalpriset respektive marginalswappunkten (d.v.s. vid vilken det totala beloppet att fördela uttömts).
- (c) Vid ett förfarande med flera räntesatser sker tilldelning till den ränta, pris eller Swappunkt som den Penningpolitiska Motparten erbjudit i sitt anbud.

2.1.5 Tillkännagivande av tilldelningar

Riksbanken tillkännager resultatet av anbud genom annonsering i en elektronisk databas, som är allmänt tillgänglig. Annonserna ska i regel innehålla information om:

- datum för anbuds-förfarandet,
- typ av Marknadsoperation,
- transaktionens löptid,
- berörda valutor (vid *Valutaswappar*),
- det belopp som sammanlagt tilldelats,
- hur stor andel av de sammanlagda anbuden som tilldelats,
- avistakurs (vid *Valutaswappar*),
- den räntesats, det pris eller de Swappunkter som accepterats (vid anbud till rörlig ränta, pris eller kurs),
- lägsta respektive högsta erbjudna ränta och vägd medelränta på accepterade anbud (vid tilldelningsförfaranden med flera räntesatser), samt
- en transaktions startdatum och förfallodag (i tillämpliga fall) eller ett instruments valutadagar och förfallodag (vid *Emissioner*).

2.2 **Förfaranden vid bilaterala transaktioner**

- (a) Bilaterala förfaranden innebär att Riksbanken utför en transaktion med en eller flera Motparter utan något anbuds-förfarande.
- (b) Vid bilaterala förfaranden kan antingen Motparterna kontaktas direkt av Riksbanken eller transaktionerna göras över börs eller genom ombud.
- (c) Bilaterala transaktioner kommer i regel inte att tillkännages offentligt.
- (d) Bilaterala förfaranden i Finjusterande Transaktioner sker i huvudsak på Motpartens begäran under en av Riksbanken angiven tidsperiod.
- (e) En Penningpolitisk Motpart ska ha tillgång till så mycket värdepapper eller valuta som behövs för att Motparten ska kunna genomföra transaktionen. Om

Motparten inte kan fullgöra sin leverans- eller betalningsskyldighet ska Motparten betala ränta på den del av leverans- eller betalningsskyldigheten som inte fullgjorts enligt en räntesats som motsvarar den vid varje tid gällande referensräntan enligt 9 § räntelagen med tillägg av åtta (8) procentenheter. Räntan ska utgå för samma period som var avsedd för den aktuella transaktionen.

2.3 Betalningsförfaranden

2.3.1 Kredit (Marknadsoperationer och Stående Faciliteter)

- (a) I Villkoren B.5 finns bestämmelser om kredit och kreditutrymme.
- (b) Utbetalning och reglering av Kredit i Marknadsoperationer görs genom kontoföringar på Motpartens Avvecklingskonto i RIX-RTGS och Lånekonto genom Riksbankens försorg. Reglering av Kredit sker genom RIX- Betalning adresserad till Riksbanken.
- (c) I Villkoren C.3.5 finns bestämmelser om påföljder för Institut som inte har tillträde till Kredit under de Stående Faciliteterna och som underlåter att reglera ett negativt saldo på sitt Lånekonto vid dagens slut.

2.3.2 Repor

- (a) I Villkoren E.2 finns ytterligare villkor för Repor.
- (b) Motparten ska till Riksbanken på blankett S_B2 rapportera vilka värdepapperstransaktioner som kommer att göras inom ramen för en tilldelad repa.
- (c) Förpliktelser att leverera värdepapper i Repor avvecklas enligt den ordning och de regler som gäller för berört värdepappersavvecklingssystem.
- (d) Förpliktelser att betala för värdepapper i Repor avvecklas enligt den ordning och de regler som gäller för berört värdepappersavvecklingssystem och för Betalningar i RIX.

2.3.3 Valutaswappar

- (a) Det första ledet i en Valutaswapp (dvs. när Riksbanken säljer respektive köper svenska kronor) avvecklas den överenskomna valutadagen
 - (a) genom debitering och kreditering i svenska kronor på berörda konton i RIX, och
 - (b) lokal utländsk tid genom kreditering i den utländska valutan på Riksbankens eller Motpartens konto i det aktuella landet.
- (b) Det andra ledet i en Valutaswapp (dvs. när Riksbanken köper respektive säljer tillbaka svenska kronor) avvecklas på motsvarande sätt som i (a) den överenskomna valutadagen.

2.3.4 Emissioner

- (a) Riksbankens förpliktelse att leverera värdepapper vid Emission (av Riksbankscertifikat) avvecklas enligt den ordning och de regler som gäller för berört värdepappersavvecklingssystem.

- (b) Motparternas förpliktelse att betala för de emitterade värdepapperen avvecklas enligt den ordning och de regler som gäller för berört värdepappersavvecklingssystem och för överföringar i RIX

2.3.5 Köp eller Försäljningar

- (a) Förpliktelser att leverera värdepapper vid Köp eller Försäljningar avvecklas enligt den ordning och de regler som gäller för berört värdepappersavvecklingssystem.
- (b) Betalningsförpliktelser vid Köp eller Försäljningar avvecklas enligt den ordning och de regler som gäller för berört värdepappersavvecklingssystem och för överföringar i RIX.

2.3.6 Inlåning

- (a) Inlåning betalas genom kreditering av Riksbankens Avvecklingskonto i RIX-RTGS och debitering av Motpartens Avvecklingskonto i RIX-RTGS med det aktuella beloppet.
- (b) När Inlåningen enligt (a) har förfallit till betalning krediteras det av Motpartens LOM-konton som enligt Anvisningar RIX-RTGS används för denna typ av överföringar och debiteras Riksbankens motsvarande konto med det aktuella beloppet.

2.3.7 Valutatransaktioner (exklusive Valutaswappar)

- (a) Transaktionen avvecklas den överenskomna valutadagen
 - (i) genom debitering och kreditering i svenska kronor på berörda konton i RIX, och
 - (ii) lokal utländsk tid genom kreditering i den utländska valutan på Riksbankens eller Motpartens konto i det aktuella landet.

Bilagor

Bilaga 1 – Begrepp och definitioner

Begrepp	Definition
Anmält Avvecklingssystem	Ett avvecklingssystem som i enlighet med lag (1999:1309) om avveckling av förpliktelser på finansmarknaden ("avvecklingslagen") och Europaparlamentets och Rådets direktiv 98/26 EG av den 19 maj 1998 om slutlig avveckling i system för överföring av betalningar och värdepapper ("Settlement Finality Directive") anmälts till Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten.
Anslutningsavtal	De anslutningsavtal, huvudsakligen i form av bilaga H2 till Villkoren, som Institut tecknat med Riksbanken
Avvecklingskonto	RIX-deltagares konto i Riksbanken på vilket tillgodohavande bokförs.
Avvecklingstjänst	Tjänst som möjliggör slutlig avveckling av Betalningar mellan Deltagare i Avvecklingstjänsten och Likviditetsöverföringar till och/eller från Deltagare i Avvecklingstjänsten.
Betalning	En betalningsinstruktion.
Betalningsinstruktion	Meddelande som avsänds till Riksbanken och som avser betalningsprocessen, t.ex en begäran om betalning, ett meddelande med prioritetsangivelse, en återkallelse eller undersökning av sådana meddelanden.
Deltagare	RIX-deltagare som är certifierad i en Avvecklingstjänst.
Emission	Instrument använt i penningpolitiskt syfte - emission av Riksbankscertifikat.
Finjusterande Transaktion	Instrument som kan användas i penningpolitiskt syfte - marknadstransaktion som särskilt syftar till att stabilisera dagslåneräntan och att utjämna svängningar i det finansiella systemets låne- eller placeringsbehov i Riksbanken över natten.
Inlåning	Ett instrument som används i penningpolitiskt syfte - en n transaktion enligt Villkoren D.1.2.6 eller inlåning under de Stående Faciliteterna enligt Villkoren D.2.
Institut	Juridisk person som bedriver finansiell verksamhet.
Kontohavare	RIX-deltagare som har konto i RIX.

Kredit	Intradagskredit, och ett instrument som används i penningpolitiskt syfte – en transaktion enligt Villkoren D.1.2.2 eller kredit under de Stående Faciliteterna enligt Villkoren D.2.
Köp eller Försäljning	Ett instrument som används i penningpolitiskt syfte - transaktioner avseende köp eller försäljning av värdepapper enligt Villkoren D.1.2.3.
Likviditetsöverföring	En överföring mellan konton i RIX, antingen mellan Avvecklingskonton i RIX-RTGS och RIX-INST eller mellan en RIX-RTGS-deltagares konton i RIX-RTGS.
Lånekonto	RIX-RTGS-deltagares konto i Riksbanken på vilket kredit bokförs.
Marknadsoperation	De transaktioner som Riksbanken använder för att i penningpolitiskt syfte genomföra transaktioner på marknaden och som anges i Villkoren D.1.2.
Motpart	I detta sammanhang samma som Penningpolitisk Motpart.
Omedelbar Betalning	En Betalning som avvecklas omedelbart mellan, oftast, två olika finansiella institut.
Penningpolitisk Motpart	Institut med vilket Riksbanken har ett gällande Anslutningsavtal avseende penningpolitisk motpart i enlighet med Villkoren.
Repor	Instrument som används i penningpolitiskt syfte - transaktioner avseende försäljning av värdepapper med samtidigt återköp enligt Villkoren D.1.2.1.
RIX	Riksbankens Anmälda Avvecklingssystem som tillhandahåller Avvecklingstjänsterna RIX-RTGS och RIX-INST där avveckling sker över konton i Riksbanken.
RIX-deltagare	Institut med vilket Riksbanken har ett gällande Anslutningsavtal avseende RIX samt Riksbanken i sin roll som avsändande och mottagande Kontohavare.
RIX-INST	RIX Avvecklingstjänst för Omedelbara Betalningar.
RIX-RTGS	Riksbankens Avvecklingstjänst för stora Betalningar.
RIX-RTGS-deltagare	RIX-deltagare som är certifierad för Avvecklingstjänsten RIX-RTGS.
Stående Facilitet	den utlånings- och inlåningsfacilitet som Riksbanken tillhandahåller i penningpolitiskt syfte och som behöriga institut på eget initiativ får utnyttja enligt förutsättningar och villkor som anges i Villkoren D.2.
Swappunkt	Skillnaden mellan avistakursen och terminskursen i en Valutaswapp.

Valutaswapp	Transaktioner där Riksbanken i penningpolitiskt syfte köper eller säljer svenska kronor mot annan valuta och samtidigt säljer respektive köper tillbaka svenska kronor på termin vid en fastställd återköpsdag enligt Villkoren D.1.2.5.
Villkoren	Villkor för RIX och penningpolitiska instrument.

Bilaga 2 – Förteckning över blanketter

Blankett	Namn
S_B2	Bekräftelse av repa